

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

KAP-4100-02-01/2011

Nr ewid. 73/2011/P/10/008/KAP

Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2010 roku
budżetu państwa w części 15/00
Sądy powszechne

Warszawa maj 2011 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania w 2010 roku
budżetu państwa w części 15/00
Sądy powszechne**

Dyrektor Departamentu Administracji
Publicznej

Czesława Rudzka-Lorentz

Zatwierdzam:

Józef Górny

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa,²⁰ maja 2011 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 0 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
Cel i zakres kontroli	4
Uwarunkowania prawne i organizacyjne.....	4
2. PODSUMOWANIE WYNIKÓW KONTROLI	6
Ocena ogólna.....	6
Sprawozdawczość.....	7
Uwagi i wnioski	9
3. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI	10
Księgi rachunkowe.....	10
Budżet krajowy	14
Budżet środków europejskich	19
Wydatki w układzie zadaniowym	19
Inne ustalenia kontroli	20
4. INFORMACJE DODATKOWE O PRZEPROWADZONEJ KONTROLI	23
Protokoły	23
Wystąpienia pokontrolne.....	23
Finansowe rezultaty kontroli.....	24
5. ZAŁĄCZNIKI	25
Dochody budżetowe	25
Wydatki budżetowe	26
Zatrudnienie i wynagrodzenia.....	27
Wydatki budżetu środków europejskich	27
Kalkulacja oceny końcowej części 15/00 Sądy powszechne	27
Wykaz skontrolowanych podmiotów, osób zajmujących kierownicze stanowiska odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność, ocen kontrolowanej działalności oraz jednostek organizacyjnych NIK, które przeprowadziły kontrolę	27
Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli.....	27

1. Wprowadzenie

Cel i zakres kontroli

Najwyższa Izba Kontroli od 3 stycznia 2011 r. do 11 kwietnia 2011 r. przeprowadziła, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolę wykonania budżetu państwa w 2010 r. w części 15/00 - Sądy powszechne. Celem kontroli była ocena wykonania *ustawy budżetowej na rok 2010*² w tej części.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 r. i została przeprowadzona pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności w Ministerstwie Sprawiedliwości, w 11 sądach apelacyjnych³ (SA), pięciu sądach okręgowych (SO) i w 13 sądach rejonowych (SR). Wykaz jednostek objętych kontrolą oraz jednostek organizacyjnych NIK biorących udział w kontroli stanowi załącznik nr 6 do informacji.

Kontrola przeprowadzona została zgodnie z obowiązującymi w NIK standardami kontroli oraz założeniami metodycznymi do kontroli wykonania budżetu państwa⁴.

Uwarunkowania prawne i organizacyjne

Dysponentem części 15/00 - Sądy powszechne jest Minister Sprawiedliwości. Zgodnie z art. 178 § 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *Prawo o ustroju sądów powszechnych*⁵ (zwanej dalej pusp) Ministrowi Sprawiedliwości w zakresie wykonywania budżetu w części odpowiadającej sądom powszechnym przysługują uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Według stanu na 31 grudnia 2010 r. w części 15/00 funkcjonowało łącznie 376 jednostek budżetowych, tj. 11 sądów apelacyjnych, 45 sądów okręgowych i 320 sądów rejonowych. Przy jednostkach sądownictwa powszechnego funkcjonowały dwa gospodarstwa pomocnicze, które z dniem 31 grudnia 2010 r. zostały zlikwidowane.

W 2010 r. w części 15/00 zrealizowano dochody budżetu państwa w kwocie 2 099 598,3 tys. zł (tj. 0,84% ogółu dochodów budżetu państwa), a wydatki budżetu państwa w kwocie 5 742 942,1 tys. zł (tj. 1,95% ogółu wydatków budżetu państwa). Wydatki budżetu

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Ustawa z dnia 22 stycznia 2010 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 102).

³ Sądy Apelacyjne zostały objęte kontrolą w zakresie sprawowania przez dysponenta głównego na obszarze apelacji nadzoru nad realizacją budżetu, prawidłowości sporządzenia sprawozdań budżetowych oraz realizacji wniosków NIK sformułowanych po kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 r.

⁴ Por. <http://www.nik.gov.pl/kontrola/standardy-kontroli-nik/>

⁵ Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.

środków europejskich zrealizowano w części 15/00 w kwocie 831,3 tys. zł, co stanowiło 0,002% wydatków ogółem zrealizowanych w budżecie środków europejskich.

W 18 skontrolowanych jednostkach sądownictwa powszechnego (pięciu sądach okręgowych i 13 sądach rejonowych) dochody budżetu państwa zrealizowano w kwocie 123 147,4 tys. zł (tj. 5,87% ogółu dochodów osiągniętych w 2010 r. w części 15/00), a wydatki budżetu państwa w kwocie 403 426,6 tys. zł (tj. 7,02% ogółu wydatków tej części).

Gospodarka finansowa części 15/00 budżetu państwa w 2010 r. podlegała rygorom wynikającym z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*⁶ (zwanej dalej ufp), ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*⁷ (zwanej dalej pzp), ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*⁸ (zwanej dalej uor) oraz innych przepisów określających gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych.

Zgodnie z art. 176 § 1 pusp oraz § 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 grudnia 2009 r. *w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów*⁹, dochody i wydatki sądów powszechnych stanowią w budżecie państwa odrębną część 15/00 - Sądy powszechne. Celem oznakowania poszczególnych części budżetów sądów, jako trzecią i czwartą cyfrę w miejsce „00” wprowadzono: 01 - Ministerstwo Sprawiedliwości oraz od 02 do 12 dla oznaczenia części budżetu odpowiadających obszarom jedenastu sądów apelacyjnych. Dysponentem części 15/01 jest Minister Sprawiedliwości, zaś dysponentami części na obszarach poszczególnych apelacji są dyrektorzy sądów apelacyjnych (art. 177 § 1 i 2 pusp)¹⁰. W części 15/01 Minister Sprawiedliwości nie gromadził dochodów i nie dokonywał wydatków budżetowych, a planowane w tej części wydatki rozdysponował w trakcie roku do części odpowiadających obszarom apelacji (od 15/02 do 15/12), stosownie do potrzeb wynikających z realizacji budżetu.

Dysponent części 15/00 realizował w ramach funkcji państwa pn. *Sprawowanie i wykonywanie wymiaru sprawiedliwości* jedno zadanie priorytetowe: *Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości* i zadanie *Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego* oraz w ramach funkcji pn. *Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny* jedno zadanie *Ubezpieczenia społeczne*.

⁶ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁷ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

⁹ Dz. U. Nr 211, poz. 1633 ze zm.

¹⁰ Dysponentami trzeciego stopnia w sądach okręgowych są dyrektorzy tych sądów, a w sądach rejonowych - prezesi sądów, bądź kierownicy finansowi sądów jeżeli zostali powołani.

2. Podsumowanie wyników kontroli

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa za 2010 r. w części 15/00 - Sądy powszechne.

Podstawę oceny stanowi w szczególności fakt, że podległe jednostki na obszarach kontrolowanych apelacji, poza nielicznymi przypadkami, rzetelnie zrealizowały dochody, a wydatków dokonywano w sposób celowy i zgodny z zasadami należytego zarządzania finansami, określonymi w art. 44 ust. 3 *ustawy o finansach publicznych*.

Zaplanowane w 2010 r. w części 15/00 dochody w wysokości 2 049 296,0 tys. zł, zostały zrealizowane w kwocie 2 099 598,3 tys. zł, tj. 102,5% planu, a wydatki planowane w wysokości 5 752 604,7 tys. zł zrealizowano w kwocie 5 742 942,1 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach.

Zaplanowane w budżecie środków europejskich w 2010 r. w części 15/00 wydatki w kwocie 838,0 tys. zł zostały zrealizowane w wysokości 831,3 tys. zł, tj. 99,2% planu po zmianach.

W toku kontroli stwierdzono, że Minister Sprawiedliwości, jak i dyrektorzy sądów apelacyjnych sprawowali określony w art. 175 *ustawy o finansach publicznych* nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu. Prowadzone były oceny przebiegu wykonania zadań, realizacji dochodów i wydatków oraz wstępne oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i ustalonych przez ww. dysponentów procedur kontroli finansowej.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- funkcjonowania systemu księgowości, kontroli finansowej oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych w SO w: Częstochowie, Kaliszu i Płocku oraz w SR w: Ciechanowie, Gryficach, Janowie Lubelskim, Jeleniej Górze, Katowice-Zachód w Katowicach, Kolbuszowej, dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, Olecku, Ostrowcu Świętokrzyskim, Rzeszowie, Tucholi i dla Wrocławia-Śródmieście we Wrocławiu oraz przeprowadzonej inwentaryzacji w SO w Kaliszu, SR w Kolbuszowej, w Olecku oraz dla Krakowa-Śródmieścia (opis na str. 10-12 informacji),
- dokonywania wydatków budżetowych z przekroczeniem zakresu upoważnienia w SO w Bydgoszczy i SR w Tucholi (opis na str. 18 informacji),

- skuteczności sprawowanego nadzoru nad wykonaniem budżetu w zakresie części budżetowych odpowiadających obszarom apelacji przez dyrektorów SA w Warszawie i SA w Lublinie (opis na str. 20-21 informacji).

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa za 2010 r. w części 15/00 przez Ministra Sprawiedliwości oraz przez prezesów, dyrektorów bądź kierowników finansowych:

- Sądów Apelacyjnych w: Białymstoku, Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Łodzi, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie i Wrocławiu,
- Sądów Okręgowych w Częstochowie i w Łodzi oraz
- Sądów Rejonowych w: Gdyni, Janowie Lubelskim, Olecku i dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie budżetu państwa za 2010 r. przez prezesów, dyrektorów bądź kierowników finansowych:

- Sądów Apelacyjnych w Lublinie i Warszawie,
- Sądów Okręgowych w: Bydgoszczy, Kaliszu i Płocku oraz
- Sądów Rejonowych w: Ciechanowie, Gryficach, Jeleniej Górze, Katowice-Zachód w Katowicach, Kolbuszowej, Ostrowcu Świętokrzyskim, Rzeszowie, Tucholi i dla Wrocław-Śródmieście we Wrocławiu.

Zgodnie z przyjętymi w NIK kryteriami dokonywania oceny powyższe oceny cząstkowe nie wpłynęły na obniżenie ogólnej oceny wykonania budżetu państwa w części 15/00.

Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje roczne łączne sprawozdania budżetowe dysponenta części 15/00 - Sądy powszechne:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28UE),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków

z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),

- z wykonania planów finansowych gospodarstw pomocniczych (Rb-31),
- z wykonania planów finansowych dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi sfinansowanych (Rb-34).

oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2010 r.:

- stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z),
- stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N).

Kontrola wykazała, że dysponent główny sporządził je prawidłowo na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach podległych dysponentów¹¹. Zostały one przekazane do Ministerstwa Finansów w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹² i z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹³.

W wyniku badania wiarygodności ksiąg rachunkowych 18 sądów objętych kontrolą (pięciu SO i 13 SR), NIK stwierdza, że sporządzone przez nie roczne jednostkowe sprawozdania budżetowe (za wyjątkiem sprawozdania Rb-28 i Rb-Z sporządzonego przez SO w Kaliszu, SR w Kolbuszowej i SR Katowice-Zachód oraz sprawozdania Rb-28 sporządzonego przez SR w Jeleniej Górze) sporządzone zostały terminowo i prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej i przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów, wydatków oraz należności i zobowiązań za 2010 r. W związku z tym NIK opiniuje te sprawozdania pozytywnie.

Nieprawidłowości w jednostkowych sprawozdaniach sporządzonych przez SO w Kaliszu oraz SR w Kolbuszowej i w Jeleniej Górze polegały na nie ujęciu w ewidencji księgowej zobowiązań 2010 r. odpowiednio w łącznej kwocie 89,3 tys. zł, 2,5 tys. zł i 1,9 tys. zł, co naruszało art. 6 ust. 1 i art. 20 ust. 1 uor. Natomiast w sporządzonych przez SR Katowice-Zachód sprawozdaniach nie wykazano zobowiązań wymagalnych w łącznej kwocie 22,9 tys. zł, stanowiących uprawomocnione w 2010 r. postanowienia Sądu dotyczące wypłat za wykonane czynności w związku z postępowaniami sądowymi.

¹¹ Prawidłowość opracowania łącznych sprawozdań budżetowych Rb-23, Rb-27 i Rb-28 w Informatycznym Systemie Obsługi Budżetu - Trezor została sprawdzona przez NIK w ramach kontroli cz. 19 *Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe* w Ministerstwie Finansów. Natomiast w trakcie kontroli przeprowadzonej w Ministerstwie Sprawiedliwości sprawdzono prawidłowość przenoszenia danych ze sprawozdań dysponentów podległych do łącznych sprawozdań Rb-28UE, Rb-28 Programy, Rb-31, Rb-34, Rb-Z oraz Rb-N za 2010 r.

¹² Dz. U. Nr 20, poz. 103.

¹³ Dz. U. Nr 43, poz. 247.

W związku z powyższym NIK pozytywnie z zastrzeżeniami opiniuje ww. roczne sprawozdania budżetowe tych jednostek.

Błędy w ww. sprawozdaniach jednostkowych nie wpłynęły na opinię o sprawozdaniach łącznych Rb-28 oraz Rb-Z, bowiem ich skala nie przekroczyła progów dopuszczalnych błędów, określonych w przejętych w NIK kryteriach oceny sprawozdań.

Wyniki kontroli wykazały, że wniosek skierowany po kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 r. do Dyrektorów SA: w Białymstoku i we Wrocławiu o weryfikowanie i egzekwowanie prawidłowego sporządzania sprawozdań budżetowych przez sądy z obszarów ww. apelacji można uznać, że został zrealizowany.

Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli wobec niestwierdzenia nieprawidłowości nie formułowała wniosków pokontrolnych w wystąpieniach skierowanych do Ministra Sprawiedliwości, prezesów, dyrektorów bądź kierowników finansowych Sądów Apelacyjnych w: Białymstoku, Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Łodzi, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Wrocławiu; Sądu Okręgowego w Łodzi oraz Sądów Rejonowych w: Gdyni i Jeleniej Górze. Natomiast w wystąpieniach pokontrolnych do prezesów, dyrektorów bądź kierowników finansowych pozostałych sądów apelacyjnych, okręgowych i rejonowych wnioskowano o:

- dostosowanie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, systemu finansowo-księgowego do wymogów określonych w ustawie o rachunkowości (SO w Kaliszu i SR w Kolbuszowej),
- zapewnienie bieżącej aktualizacji dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości (SR Katowice-Zachód w Katowicach),
- prawidłowe dekretowanie, klasyfikowanie bądź ewidencjonowanie wydatków budżetowych (SA w Warszawie, SO w Bydgoszczy, SO w Częstochowie, SO w Płocku, SR w Ciechanowie, SR Katowice-Zachód w Katowicach, SR w Ostrowcu Świętokrzyskim, SR dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, SR dla Wrocławia-Śródmieście we Wrocławiu, SR w Rzeszowie, SR w Kolbuszowej, SR w Olecku),
- dokonywanie wydatków do wysokości ustalonych planem finansowym (SO w Bydgoszczy i SR w Tucholi),
- wzmoczenie działań nadzorczych nad działalnością podległych sądów, w celu poprawy skuteczności windykacji należności sądowych i zmniejszenia stanu zaległości (SA w Warszawie),
- prowadzenie w podległych jednostkach organizacyjnych kontroli w zakresie przewidzianym w przyjętych w Sądzie Apelacyjnym w Lublinie procedurach kontroli finansowej.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

Księgi rachunkowe

W wyniku przeprowadzonego w 18 sądach (we wszystkich sądach okręgowych i rejonowych objętych kontrolą) badania systemu rachunkowości i funkcjonujących w ramach mechanizmów kontroli zarządczej procedur kontroli finansowej oraz wiarygodności ksiąg rachunkowych, NIK stwierdziła nieprawidłowości i uchybienia w różnej skali i zakresie w 16 sądach, tj. w 84,2% skontrolowanych jednostek¹⁴.

Skuteczność funkcjonowania systemów rachunkowości i procedur kontroli finansowej Najwyższa Izba Kontroli ocenia:

- pozytywnie w czterech kontrolowanych jednostkach, tj. 22,2% jednostek objętych kontrolą (SO w Bydgoszczy i w Łodzi, SR w Gdyni i w Ostrowcu Świętokrzyskim),
- pozytywnie z zastrzeżeniami w dziewięciu kontrolowanych jednostkach, tj. 50,0% jednostek objętych kontrolą (SO w Częstochowie, w Kaliszu i w Płocku, SR dla Krakowa-Śródmieścia, w Janowie Lubelskim, w Jeleniej Górze, w Olecku, w Tucholi i dla Wrocławia-Śródmieście),
- negatywnie w pięciu kontrolowanych jednostkach, tj. 27,8% jednostek objętych kontrolą (SR w Ciechanowie, w Gryficach, Katowice-Zachód, w Kolbuszowej i w Rzeszowie).

Stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości:

- procedury kontroli finansowej nie uwzględniały wytycznych zawartych w pkt 14 rozdział II załącznika do Komunikatu Ministra Finansów nr 23 z dnia 16 grudnia 2009 r. *w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych*¹⁵ (SR w Ciechanowie i w Janowie Lubelskim),
- w zakładowym planie kont nie wykazano kont faktycznie prowadzonych w ewidencji księgowej, co naruszało art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a uor (SR w Kolbuszowej),
- nie określono w formie pisemnej aktualnej wersji oprogramowania systemu finansowo-księgowego, co było wymagane art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c uor (SO w Kaliszu),
- nie określono w formie pisemnej zasad oraz systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów zawartych w księgach rachunkowych w wersji elektronicznej, w tym wskazania zasad archiwizacji baz danych, co było wymagane z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c i pkt 4 uor (SR w Kolbuszowej),

¹⁴ Tj. w SA w Warszawie, SO w: Bydgoszczy, Częstochowie, Kaliszu, Łodzi i Płocku oraz SR w: Ciechanowie, Gryficach, Janowie Lubelskim, Jeleniej Górze, Katowice-Zachód, Kolbuszowe, dla Krakowa-Śródmieścia, Rzeszowie, Tucholi, i dla Wrocławia-Śródmieście.

¹⁵ Dz. Urz. Ministra Finansów Nr 15, poz. 84.

- brak kompletnego wykazu programów służących do prowadzenia ksiąg rachunkowych na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych, wymaganych art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b uor (SR Katowice-Zachód),
- przyjęcie zasady wprowadzania do ksiąg rachunkowych danego okresu sprawozdawczego zdarzeń według daty księgowania, a nie według daty operacji gospodarczej, czym naruszono art. 20 ust. 1 uor (SR w Jeleniej Górze).
- w systemie księgowości komputerowej:
 - możliwość zatwierdzania zapisów księgowych pomimo braku kompletności danych wymaganych art. 23 ust. 2 uor (SR w Ciechanowie),
 - brak kontroli kompletności i poprawności zapisów księgowych wymaganych art. 24 ust. 3 i 4 uor (SR Katowice-Zachód, SR dla Wrocławia-Śródmieścia),
 - prowadzenie 12 dzienników częściowych, niezgodnie z przyjętą w polityce rachunkowości zasadą prowadzenia jednego dziennika (SR Katowice-Zachód),
 - nie zapewnienie automatycznego nadawania numeru pozycji wprowadzanym zapisom księgowym, co było niezgodne z art. 14 ust. 4 uor (SR w Olecku),
- niezgodne z art. 23 ust. 2 uor zapisy w ewidencji księgowej, polegające na:
 - braku lub błędnym ujęciu daty operacji gospodarczej (90 dowodów na łączną kwotę 2 148,3 tys. zł w SR w Rzeszowie, 131 dowodów na łączną kwotę 1 230,2 tys. zł w SR w Gryficach, 49 dowodów na łączną kwotę 1 026,9 tys. zł w SR w Ciechanowie, siedem dowodów na łączną kwotę 559,6 tys. zł w SR dla Wrocławia-Śródmieście, siedem dowodów na łączną kwotę 435,0 tys. zł w SR Katowice-Zachód, dwa dowody na łączną kwotę 309,4 tys. zł w SO w Płocku, 13 dowodów na łączną kwotę 8,0 tys. zł w SR w Kolbuszowej, dwa dowody na łączną kwotę 2,9 tys. zł w SR w Tucholi),
 - błędnym wskazaniu numeru identyfikacyjnego dowodu na kwotę 63,0 tys. zł w SO w Płocku,
 - braku opisu operacji gospodarczej (69 dowodów na 117,1 tys. zł w SR w Kolbuszowej, 12 dowodów na łączną kwotę 75,0 tys. zł w SR w Ciechanowie, dwa dowody na łączną kwotę 4,0 tys. zł w SO w Częstochowie),
- dokonywanie korekt na dowodzie księgowym poprzez wymazywanie zapisów bądź niezamieszczeniu daty dokonania korekty oraz podpisu osoby dokonującej korekty (pięć dowodów na łączną kwotę 140,7 tys. zł - SO w Płocku, SR w Ciechanowie i Janowie Lubelskim), co było niezgodne z art. 22 ust. 1 i 3 uor,

- braku potwierdzenia na dowodzie księgowym sprawdzenia pod względem merytorycznym (sześć dowodów na łączną kwotę 257,1 tys. zł w SR w Rzeszowie), formalno-rachunkowym (114 dowodów na 1 187,1 tys. zł w SR dla Krakowa-Śródmieścia), sposobu ujęcia w księgach (osiem dowodów na łączną kwotę 5,7 tys. zł SR w Rzeszowie), bądź miesiąca księgowania (trzy dowody na łączną kwotę 14,2 tys. zł SR w Rzeszowie), co było niezgodne z art. 21 ust. 1 pkt. 6 uor.

Stwierdzono też błędy systematyczne polegające na:

- wskazywaniu w ewidencji księgowej dokumentów, tj. list wypłat¹⁶, podczas gdy faktycznie ewidencjonowano dowody zastępcze, co naruszało art. 20 ust. 3 pkt 3 i art. 23 ust. 2 pkt 2 uor (SR dla Krakowa-Śródmieścia),
- braku wskazania miesiąca ujęcia dowodów w księgach rachunkowych, co było wymagane art. 21 ust. 1 pkt 6 uor (SR w Gryficach).

Wiarygodność ksiąg rachunkowych¹⁷ Najwyższa Izba Kontroli ocenia:

- w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej pozytywnie w 14 skontrolowanych sądach¹⁸, pozytywnie z zastrzeżeniami w dwóch skontrolowanych sądach¹⁹ i negatywnie w dwóch skontrolowanych sądach²⁰. Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:
 - zaliczeniu operacji gospodarczych do niewłaściwego miesiąca, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 uor. Spowodowało to niewykazanie zobowiązań w sprawozdaniach (Rb-28) za miesiące, w których nastąpiły zdarzenia gospodarcze (11 dowodów na łączną kwotę 7,6 tys. zł w SR w Jeleniej Górze, siedem dowodów na łączną kwotę 22,0 tys. zł w SR w Ostrowcu Świętokrzyskim, siedem dowodów na łączną kwotę 11,3 tys. zł w SR w Rzeszowie),
 - błędzie systematycznym w SO w Kaliszu, polegającym na ujmowaniu w ewidencji dowodów księgowych dotyczących zobowiązań w miesiącu, w którym zostały zatwierdzone do uregulowania przez dyrektora sądu, niezależnie od okresu, w którym miało miejsce zdarzenie gospodarcze, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 uor.
- w odniesieniu do sprawozdawczości rocznej pozytywnie w 14 skontrolowanych sądach²¹. W pozostałych sądach z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości, których opis zawarty

¹⁶ Listy wypłat dla adwokatów świadczących obronę z urzędu, biegłych, tłumaczy oraz kuratorów.

¹⁷ Tj. prawidłowość ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych wpływająca na sprawozdawczość.

¹⁸ SO w: Bydgoszczy, Częstochowie, Łodzi i Płocku, SR w: Ciechanowie, Gdyni, Gryficach, Janowie Lubelskim, Katowice-Zachód, Kolbuszowej, dla Krakowa-Śródmieścia, Olecku, Tucholi i dla Wrocławia-Śródmieście.

¹⁹ SO w Kaliszu i SR w Rzeszowie.

²⁰ SR w Jeleniej Górze i SR w Ostrowcu Świętokrzyskim.

został przy ocenie sprawozdań rocznych (str. 8 informacji), wydano ocenę pozytywną z zastrzeżeniami.

Powyższe oceny wynikają z przeglądu analitycznego ksiąg oraz bezpośredniego badania 3 003 dowodów i zapisów księgowych na łączną kwotę 89 429,8 tys. zł (z tego 2 253 dowody wybrane metodą statystyczną uwzględniającą prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS)²², 188 dowodów wybranych metodą losowania prostego²³ i 562 dowody dobrane celowo²⁴). W wyniku badania ww. próby stwierdzono 546 przypadków nieprawidłowości o łącznej wartości 7 625,1 tys. zł, co stanowiło 0,13% wydatków zrealizowanych w części 15/00 w 2010 r.

W ocenie uwzględniono także wyniki kontroli sposobu przeprowadzenia inwentaryzacji we wszystkich skontrolowanych sądach okręgowych i rejonowych. NIK pozytywnie oceniła sposób przeprowadzenia inwentaryzacji w 14 z 18 skontrolowanych jednostek sądownictwa powszechnego (SO i SR). Inwentaryzacje zostały przeprowadzone w terminach określonych w art. 26 ust. 3 uor, za wyjątkiem SR w Kolbuszowej i SR w Olecku, gdzie inwentaryzacje zakończono odpowiednio w dniu 19 i 21 marca 2011 r., tj. odpowiednio 63 i 65 dni po terminie. W SO w Kaliszu i SR dla Krakowa-Śródmieścia nieprzeprowadzono pełnej inwentaryzacji stanu należności w drodze weryfikacji sald, ponadto w SO w Kaliszu, Dyrektor Sądu nie zarządził i nie przeprowadzono inwentaryzacji zapasów materiałów odpisywanych w koszty w momencie ich zakupu, co było wymagane art. 26 ust. 1 pkt 1 i 2 uor. W SR w Kolbuszowej nie zweryfikowano rozbieżności pomiędzy wartościami umorzenia środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wykazanych na koncie 072 (*umorzenie pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych*) i w ewidencji rzeczowo-finansowej.

W myśl postanowień art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych²⁵ (odfp) przeprowadzenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy o rachunkowości stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

²¹ SO w: Bydgoszczy, Częstochowie, Łodzi i Płocku, SR w: Ciechanowie, Gdyni, Gryficach, Janowie Lubelskim, Katowice-Zachód, dla Krakowa-Śródmieścia, Olecku, Ostrowcu Świętokrzyskim, Rzeszowie, Tucholi i dla Wrocławia-Śródmieście.

²² Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem. Metodę tę zastosowano w 17 z 18 zbadanych jednostek.

²³ Prawdopodobieństwo wyboru jest jednakowe dla wszystkich dowodów niezależnie od ich wartości, a uzupełniona jest o największe kwotowo wydatki.

²⁴ Wydatki oraz zapisy wybrane celowo na podstawie wyników przeglądu analitycznego.

²⁵ Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.

Budżet krajowy

Dochody

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację dochodów budżetu państwa w części 15/00. W wyniku przeprowadzonego w sądach okręgowych i rejonowych szczegółowego badania dochodów w łącznej kwocie 15 979,3 tys. zł (0,8% dochodów ogółem) NIK stwierdziła, że były one rzetelnie pobierane, ewidencjonowane oraz przekazywane na rachunek bieżący budżetu państwa w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa²⁶.

Dochody budżetowe zrealizowane w części 15/00 - Sądy powszechne w 2010 r. wyniosły 2 099 598,3 tys. zł, tj. 102,5% kwoty zaplanowanej i 100,7% dochodów wykonanych w roku 2009. Na wyższe wykonanie planowanych dochodów wpływ miała przede wszystkim wysoka realizacja dochodów z wpływów z różnych opłat (§ 069) oraz z grzywien, mandatów i kar od osób fizycznych (§ 057). Dochody te zostały zrealizowane odpowiednio na poziomie 100,9% i 104,0% planu. W 2010 r. dochody jednostek sądownictwa powszechnego realizowane były wyłącznie w dziale 755 - Wymiar sprawiedliwości, w rozdziale 75502 - Jednostki sądownictwa powszechnego.

Dochody z tytułu różnych opłat (§ 069) stanowiły 77,8% ogółu dochodów zrealizowanych przez sądownictwo powszechne w 2010 r. Dochody ujęte w § 057, obejmujące grzywny, mandaty oraz kary pieniężne wymierzane na podstawie ustawy z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy²⁷, stanowiły 16,3% ogółu dochodów sądownictwa.

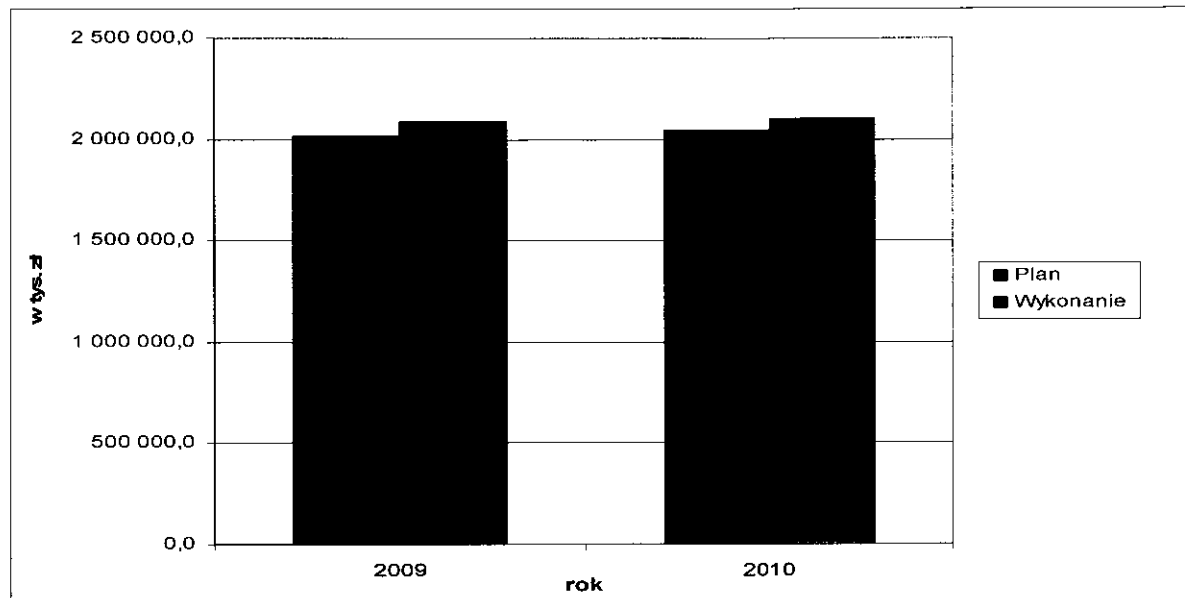
Zestawienie dochodów budżetowych w 2010 r. wg klasyfikacji budżetowej prezentują dane zawarte w załączniku nr 1 do informacji. Plan i realizację dochodów budżetu państwa w części 15/00 w latach 2009 - 2010 prezentuje wykres 1.

²⁶ Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

²⁷ Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765 ze zm.

Wykres 1

Realizacja dochodów budżetu państwa w części 15/00 w latach 2009 - 2010

W części 15/00 na koniec 2010 r. należności pozostałe do zapłaty w porównaniu do stanu na koniec 2009 r. wzrosły o 26 997,8 tys. zł (o 3,8%) i wyniosły 729 372,9 tys. zł. Zawarte w tej kwocie zaległości zwiększyły się o 26 834,6 tys. zł (o 5,1%) i wyniosły 555 426,2 tys. zł. Jako główną przyczynę wzrostu należności i zaległości, dysponent części 15/00 wskazywał zwiększenie wysokości przypisanych i skierowanych do wykonania należności, zarówno ze względu na zwiększenie liczby spraw rozpatrywanych przez sądy, jak również z uwagi na wzrost wysokości zasądzanych kar i grzywien oraz kosztów i opłat sądowych, a także złą sytuację materialną dłużników oraz uchylanie się dłużników od obowiązku uiszczania grzywien, kar i opłat sądowych. W celu poprawy ściągłości należności dysponent części 15/00 podejmował działania polegające m.in. na informowaniu prezesów i dyrektorów sądów o konieczności monitorowania przebiegu wykonania dochodów, pod kątem poprawy egzekucji należności budżetowych, w tym w szczególności z tytułu należności sądowych, grzywien i kar.

W wyniku przeprowadzonego w sądach okręgowych i rejonowych szczegółowego badania należności w łącznej kwocie 15 979,3 tys. zł, stwierdzono w SO w Kaliszu uchybienie polegające na wyksięgowaniu należności od dłużnika w kwocie 3,8 tys. zł na podstawie postanowienia sądu o zawieszaniu postępowania wykonawczego, podczas gdy podstawą powinno być stosowne zarządzenie sądowe²⁸.

²⁸ Z § 357 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. Nr 38, poz. 249 ze zm.) wynika, że podstawą do wykonania orzeczenia jest zarządzenie o jego wykonaniu podpisane przez prezesa sądu lub upoważnionego sędziego. Ponadto, stwierdzono, że również w 2009 r. na tej samej podstawie dokonano wyksięgowania kwoty 6,9 tys. zł.

Wydatki

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia z punktu widzenia kryteriów legalności, celowości, rzetelności i gospodarności wydatkowanie środków budżetowych w części 15/00 - Sądy powszechne. Powyższa ocena wynika z ustaleń kontroli dotyczących wydatków bieżących jednostek sądownictwa powszechnego, na wynagrodzenia oraz na zakupy towarów i usług oraz wydatków majątkowych.

Zasilanie rachunków bankowych dysponentów podległych Ministrowi Sprawiedliwości (dysponentów budżetu sądów na obszarze apelacji) odbywało się na podstawie zapotrzebowań na środki budżetowe przekazywanych do Ministerstwa Finansów. Zapotrzebowania dysponent części 15/00 sporządzał na podstawie rocznego harmonogramu realizacji wydatków (po korektach). Nie stwierdzono przypadków pozostawiania na rachunkach dysponentów podległych kwot nadmiernych w stosunku do rzeczywistych potrzeb.

Stany rachunków, na koniec każdego miesiąca 2010 r. stanowiły od 0,5% do 2,5% zgłoszonego zapotrzebowania w danym miesiącu (po korekcie) równającego się otrzymanym środkom z Ministerstwa Finansów.

Ogółem w 2010 r. rachunki 11 apelacji zostały zasilone kwotą 5 750 714,9 tys. zł. Dysponenci podlegli Ministrowi Sprawiedliwości zwrócili na centralny rachunek budżetu państwa środki pozostające po zakończeniu roku budżetowego w kwocie 7 772,8 tys. zł. Zwrotów dokonano w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.

Wydatki budżetu państwa części 15 określone w ustawie budżetowej na rok 2010 w kwocie 5 759 365,0 tys. zł, zwiększono środkami z rezerw celowych budżetu państwa (o 767,9 tys. zł) i z części 37 - Sprawiedliwość (o 60,0 tys. zł) oraz zmniejszono o 7 588,2 tys. zł decyzją Ministra Finansów na wniosek dysponenta części 15, co spowodowało zmniejszenie planowanych wydatków per saldo o kwotę 6 760,3 tys. zł.

Wydatki budżetowe w części 15/00 wyniosły 5 742 942,1 tys. zł i były o 0,2% niższe od planu po zmianach. W poszczególnych apelacjach wskaźnik realizacji planu wydatków kształtował się od 99,4% (w apelacji białostockiej) do 100,0% (w apelacji lubelskiej).

Największy udział w wydatkach ogółem miały wydatki w dziale 755 - Wymiar sprawiedliwości, które wyniosły 5 540 294,3 tys. zł, co stanowiło 96,5 % wydatków ogółem w części 15/00.

Najwyższa Izba Kontroli nie stwierdziła w części 15/00 przekroczeń limitów wydatków w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej.

Dane o wydatkach budżetowych w 2010 r. przedstawiono w załączniku nr 2 do informacji.

W budżecie części 15/00 wydatki bieżące jednostek budżetowych zaplanowane (po zmianach) w wysokości 4 990 044,0 tys. zł, zrealizowano w kwocie 4 983 517,1 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach, w tym:

- na wynagrodzenia wraz z pochodnymi - 3 577 177,4 tys. zł (99,9% planu po zmianach),
- na zakup towarów i usług²⁹ w kwocie 678 876,1 tys. zł (99,7% planu po zmianach).

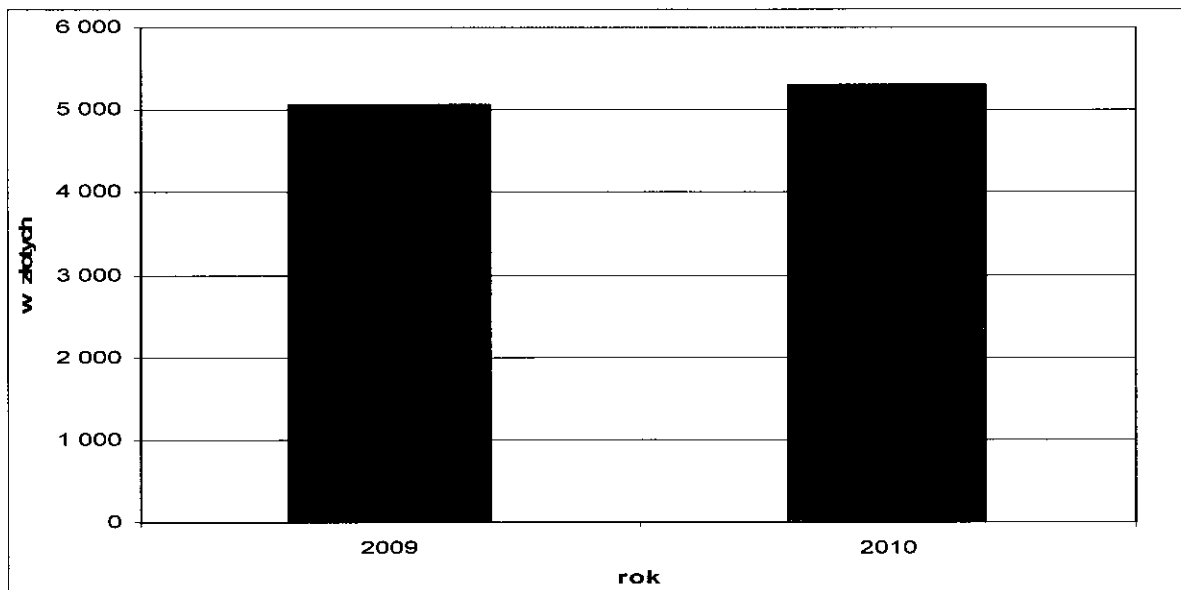
Przeciętne zatrudnienie w części 15/00 - Sądy powszechne w roku 2010 r. wyniosło 50 452 osoby i było niższe od planowanego o 1 848 osób, tj. o 3,5%. W odniesieniu do 2009 r. zatrudnienie wzrosło o 120 osób, tj. o 0,2%.

Łączne wydatki na wynagrodzenia (bez pochodnych) w części 15/00 wyniosły 3 217 509,3 tys. zł i stanowiły 99,9% wielkości planowanej po zmianach. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (wraz z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) przypadające na jeden etat w 2010 r. wyniosło 5 308,00 zł i w porównaniu do roku ubiegłego było wyższe o 4,2%. Wzrost przeciętnego wynagrodzenia w stosunku do 2009 r. spowodowany był wzrostem kwot bazowych i mnożników wynagrodzenia zasadniczego dla pracowników zatrudnionych w jednostkach sądownictwa.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w 2010 r. przedstawiono w załączniku nr 3 do informacji. Średnie wynagrodzenie w części 15/00 w latach 2009 - 2010 prezentuje wykres 2.

Wykres 2

Średnie miesięczne wynagrodzenie w części 15/00 w latach 2009 - 2010

Wydatki majątkowe w 2010 r. wyniosły 404 113,2 tys. zł (tj. 99,9% planu po zmianach), w tym na inwestycje budowlane (§ 6050) wydatkowano łącznie 338 307,1 tys. zł.

²⁹ §§ 421-430, 434-440, 474, 475.

W 2010 r. realizowano 29 zadań budownictwa inwestycyjnego, polegających na budowie, rozbudowie, modernizacji i adaptacji. Środki budżetowe zostały głównie przeznaczone na kontynuację rozpoczętych robót ze szczególnym uwzględnieniem zadań kończonych. W 2010 r. zakończono 15 zadań inwestycyjnych³⁰ w wyniku czego uzyskano przyrost powierzchni 72 059 m² i zmodernizowano 9 430 m² powierzchni istniejącej bazy lokalowej. Realizowano również 14 zadań inwestycyjnych planowanych do zakończenia w 2011 r. i po 2011 r. W 2010 r. zakończono opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla 10 zadań, a dla sześciu ww. dokumentacja była w trakcie opracowywania.

Na zakupy inwestycyjne wydatkowano kwotę 65 720,0 tys. zł, m.in. na urządzenia i systemy informatyczne (41 630,0 tys. zł), urządzenia gospodarczo-eksploatacyjne (6 104,0 tys. zł), urządzenia techniki biurowej (5 987,0 tys. zł), urządzenia i systemy zabezpieczająco-ochronne (5 566,0 tys. zł), samochody osobowe (1 551,0 tys. zł).

Kontrola, którą objęto wydatki sądów okręgowych i rejonowych na kwotę 112 975,6 tys. zł, tj. 1,9% wszystkich poniesionych wydatków w części 15/00, wykazała, że poza nielicznymi przypadkami dokonano ich na zasadach określonych w art. 44 ust. 3 ufp, tj. w sposób celowy i oszczędny oraz z zachowaniem przepisów pzp.

W SO w Bydgoszczy i SR w Tucholi dokonano wydatków w łącznej kwocie 147,8 tys. zł³¹ z przekroczeniem zakresu upoważnienia do ich dokonania, tj. przed zmianą planu wydatków, co było niezgodne z art. 162 pkt 3 ufp. Dokonanie wydatków bez upoważnienia stanowi, zgodnie z art. 11 ust. 1 odpf, naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Zobowiązania ogółem na koniec 2010 r. w części 15/00 wyniosły 376 737,0 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec 2009 r. były wyższe o 29,8%. Dotyczyły one głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2010 r. wraz z pochodnymi oraz płatności związanych z bieżącym funkcjonowaniem jednostek organizacyjnych. Wzrost zobowiązań ogółem spowodowany był zakupem w grudniu 2010 r., za zgodą dysponenta części 15/00, budynku oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu dla Sądu Okręgowego Warszawa-Praga.

³⁰ Zakończone zadania inwestycyjne dotyczyły: budowy budynków: SA w Krakowie i Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie; rozbudowy, modernizacji bądź adaptacji budynków SA w Łodzi, SO w Bielsku Białej, SO w Częstochowie, Oddziału Zamiejscowego SO w Gliwicach, SO w Łodzi, SO w Warszawie, SR w Ciechanowie, SR w Hrubieszowie; SR w Jędrzejowie, SR w Kościerzynie, SR w Limanowej, SR w Ostrołęce, SR w Rybniku, SR w Rzeszowie, SR w Zgierzu; wbudowania szybu windowego z montażem dźwigu osobowego w budynku SA w Białymstoku.

³¹ W SO w Bydgoszczy stwierdzono dziewięć przypadków dokonania wydatków na łączną kwotę 61,2 tys. zł w okresie od 12 do 24 dni przed dokonaniem zmiany planu wydatków. W SR w Tucholi stwierdzono 15 przypadków dokonania wydatków na łączną kwotę 86,6 tys. zł w okresie od 11 do 26 dni przed dokonaniem zmiany planu wydatków.

Zobowiązania wymagalne na koniec 2010 r. wyniosły 632,3 tys. zł, i były o 133,8% wyższe od zobowiązań wymagalnych na koniec 2009 r. (270,5 tys. zł). Zobowiązania te w 97,7% (618,0 tys. zł) były zobowiązaniami Skarbu Państwa powstałymi w związku z zasądzonymi przez sądy odszkodowaniami na rzecz osób fizycznych, które stają się wymagalne w dacie uprawomocnienia się wyroków. Pozostałe zobowiązania wymagalne stanowiły nieuregulowane zobowiązania z tytułu kosztów postępowań sądowych (8,1 tys. zł) w apelacji poznańskiej i inne na kwotę 6,2 tys. zł.

Budżet środków europejskich

NIK pozytywnie ocenia wydatkowanie środków budżetowych w części 15/00 w zakresie środków europejskich.

Wydatki budżetu środków europejskich dla części 15/00 określone w ustawie budżetowej w wysokości 498,0 tys. zł zostały w ciągu 2010 r. zwiększone o kwotę 340,0 tys. zł środkami przeniesionymi z części 37 - Sprawiedliwość, do kwoty 838,0 tys. zł.

Wydatki z budżetu środków europejskich zrealizowano w kwocie 831,3 tys. zł, tj. 99,2% planu po zmianach. Wszystkie wydatki zostały poniesione na dofinansowanie realizacji projektu *Ułatwienie dostępu do wymiaru sprawiedliwości* realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Wydatki w układzie zadaniowym

Dysponent części 15/00, zgodnie z art. 124 pkt 9 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych³² dołączył do projektu ustawy budżetowej zestawienie budżetu w układzie zadaniowym obejmujące jedno zadanie³³ i jedno podzadanie³⁴ w ramach funkcji nr 13³⁵ oraz dwa zadania³⁶ i sześć podzadań³⁷ w ramach funkcji nr 18³⁸ wraz z opisem celów, mierników wykonania oraz kosztów realizacji. Wydatki budżetu w układzie zadaniowym były na bieżąco korygowane stosownie do zmian wprowadzanych do budżetu sporządzonego w układzie tradycyjnym.

³² Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm. Obecnie art. 142 pkt 10 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

³³ Zadanie: 13.3. *Ubezpieczenia społeczne*.

³⁴ Podzadanie: 13.3.6. *Uposażenia dla sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku i uposażenia rodzinne*.

³⁵ *Zabezpieczenie społeczne i wspieranie rodziny*.

³⁶ Zadania: 18.1. *Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości*, 18.4. *Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego*.

³⁷ Podzadania: 18.1.1. *Działalność orzecznicza*, 18.1.3. *Działania na rzecz usprawnienia procesu sprawowania wymiaru sprawiedliwości*, 18.1.4. *Zapewnienie warunków organizacyjnych i technicznych funkcjonowania sądów*, 18.1.6. *Wyplata odszkodowań i zadośćuczynień orzekanych przez sądy*, 18.4.1. *Utrzymanie systemów informatycznych*, 18.4.2. *Budowa i wdrożenie rozwiązań informatycznych*.

³⁸ *Sprawowanie i wykonywanie wymiaru sprawiedliwości*.

W zakresie części 15 dysponent wyszczególnił jedno zadanie priorytetowe *Sprawowanie wymiaru sprawiedliwości*. Szczegółową kontrolą objęto, realizowane w ramach tego zadania, podzadanie *Działalność orzecznicza*. Kontrola wykazała, że ww. podzadanie i jego cel pn. *Wydawanie orzeczeń w rozsądnych terminach w sprawach cywilnych, karnych i gospodarczych* odzwierciedlały priorytety i obszar działalności w części 15.

Miernik realizacji podzadania, tj. *Średni czas trwania postępowania w sprawach cywilnych, karnych i gospodarczych (z wyłączeniem spraw wieczystoksięgowych i rejestrowych)*, został ustalony zgodnie z metodyką opracowywania budżetu zadaniowego na rok 2010³⁹. Jego wartość na 2010 r. ustalono na poziomie 1,9 miesiąca, a zrealizowano na poziomie 1,8 miesiąca. Wydatki poniesione na objęte kontrolą podzadanie, zostały zrealizowane w kwocie 4 306 823,0 tys. zł, co stanowiło 99,9% planu po zmianach (4 310 106,0 tys. zł).

Dla badanego podzadania zdefiniowano trzy działania⁴⁰, określając koszty ich realizacji i jednostki je realizujące. Podstawę określenia kosztów poszczególnych działań stanowiły informacje przekazywane od jednostek sądownictwa powszechnego.

Inne ustalenia kontroli

Realizując określony w art. 175 ust. 1 i 2 ufp obowiązek nadzoru i kontroli nad realizacją budżetu części 15/00 przez podległe jednostki, dysponent części dokonywał kwartalnych analiz i ocen przebiegu realizacji dochodów i wydatków budżetowych (w tym w układzie zadaniowym) oraz zadań finansowanych z budżetu państwa, a także dotyczących należności sądowych i zaległości budżetowych oraz zobowiązań wymagalnych. W ramach sprawowanego nadzoru przeprowadził 18 kontroli w zakresie prowadzenia gospodarki finansowej sądów oraz jedną kontrolę inwestycji budowlanej. Dokonywał również wizytacji inwestycji realizowanych przez podległych dysponentów. W czterech fundacjach przeprowadził kontrole w zakresie prawidłowości wydatkowania środków pochodzących z nawiązek i świadczeń.

Dyrektorzy sądów apelacyjnych sprawowali określony w art. 175 ufp nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu w zakresie części budżetowych odpowiadających obszarom apelacji. Zastrzeżenia do skuteczności sprawowania nadzoru NIK sformułowała w odniesieniu

³⁹ Rozdział 6 załącznika nr 77 (*Szczegółowe zasady sporządzania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2010*) do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na 2010 r. (Dz. U. Nr 80, poz. 673 ze zm.).

⁴⁰ Zgodnie z ust. 88 pkt 10 załącznika 77 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na 2010 r., działanie jest najniższym szczeblem klasyfikacji zadaniowej o charakterze operacyjnym (obok funkcji, zadań i podzadań), stanowiącym podstawowy element służący do osiągnięcia celu podzadania, obligatoryjnie wykazywaną przez dysponentów, nie ujmowaną w budżecie państwa.

do SA w Warszawie, gdzie stwierdzono niepełne wykonanie wniosku po kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 r. w zakresie wzmocnienia nadzoru i kontroli nad windykacją zaległości oraz w odniesieniu do SA w Lublinie, gdzie stwierdzono niezrealizowanie wniosku po kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 r. dotyczącego zapewnienia prowadzenia w podległych jednostkach organizacyjnych kontroli w zakresie przewidzianym w przyjętych w Sądzie procedurach kontroli.

W celu zbadania realizacji w SA w Warszawie wniosków po kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 r., dotyczących funkcjonowania systemu rachunkowości i kontroli finansowej, badaniu poddano próbę 141 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych na łączną kwotę 6 020,4 tys. zł. Stwierdzono, że na dwóch dowodach na łączną kwotę 227,5 tys. zł dokonano korekt poprzez wymazanie zapisów, tj. niezgodnie z art. 22 ust. 1 i 3 uor. W odniesieniu do dwóch zapisów księgowych na łączną kwotę 652,2 tys. zł, stwierdzono, że ujęto w nich inne niż wykazane w dowodach księgowych daty operacji gospodarczej, co było niezgodne z art. 23 ust. 2 uor. W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że wnioski dotyczące wyeliminowania przypadków braku zatwierdzania dowodów księgowych do wypłaty przez uprawnione osoby oraz ewidencjonowania operacji do paragrafów zgodnych z treścią ekonomiczną operacji zostały zrealizowane. Nie zrealizowano w pełni wniosków w zakresie dokonywania poprawek na dowodach księgowych oraz wyeliminowania przypadków wprowadzania do ewidencji księgowej danych niezgodnych z dokumentami źródłowymi.

W 2010 r. przy jednostkach sądownictwa powszechnego (SO w Koszalinie i SO w Nowym Sączu) funkcjonowały dwa gospodarstwa pomocnicze, które w trakcie roku zostały zlikwidowane. Działalność tych gospodarstw zakończyła się ujemnym wynikiem finansowym w łącznej wysokości 70,5 tys. zł, który został pokryty przez zmniejszenie środków obrotowych.

W 2010 r. jednostki sądownictwa powszechnego gromadziły dochody własne z tytułu: spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej, z odszkodowań i wpłat za utracone lub uszkodzone mienie. Zgromadzone na koniec 2010 r. dochody własne wyniosły ogółem 607,0 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach, natomiast wykonanie wydatków wyniosło 596,9 tys. zł (100% planu po zmianach). Środki pieniężne ze zlikwidowanego rachunku dochodów własnych w wysokości 10,1 tys. zł przekazano na utworzony rachunek pomocniczy⁴¹.

⁴¹ Możliwość utworzenia rachunku pomocniczego wynika z art. 93 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 ze zm.).

Sumy depozytowe gromadzone były na wyodrębnionych rachunkach bankowych przez 16 z objętych kontrolą 18 sądów okręgowych i rejonowych. W toku kontroli stwierdzono, że w SR w Janowie Lubelskim dokonywano zwrotu depozytów bez należnego oprocentowania, co było niezgodne z § 18 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 stycznia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych⁴², a w SR w Gryficach dwukrotnie zwrócono uczestnikowi licytacji wpłacone przez niego wadium w kwocie 2,5 tys. zł.

⁴² Dz. U. Nr 11, poz. 69.

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

Protokoły

Protokoły kontroli Ministerstwa Sprawiedliwości oraz 11 sądów apelacyjnych, pięciu sądów okręgowych i 13 sądów rejonowych podpisano bez zastrzeżeń.

W trzech skontrolowanych jednostkach zorganizowano, na podstawie art. 58 ustawy o NIK narady pokontrolne, podczas których omówiono nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli i wnioski wynikające z ustaleń kontroli.

Wystąpienia pokontrolne

Wystąpienia pokontrolne skierowano do Ministra Sprawiedliwości, prezesów bądź dyrektorów sądów: apelacyjnych, okręgowych i rejonowych bądź kierowników finansowych sądów rejonowych.

Do wystąpień pokontrolnych skierowanych do Dyrektora Sądu Okręgowego w Częstochowie i Kierownika Finansowego Sądu Rejonowego Katowice-Zachód złożone zostały zastrzeżenia, które zostały rozpatrzone w następujący sposób:

- Uchwałą z dnia 21 kwietnia 2011 r. zgłoszone przez Dyrektora Sądu Okręgowego w Częstochowie zastrzeżenia dotyczące zawartej w wystąpieniu pokontrolnym oceny wykonania budżetu *pozytywnej z zastrzeżeniami*, Komisja Odwoławcza uwzględniła w całości.
- Uchwałą z dnia 27 kwietnia 2011 r. zgłoszone przez Kierownika Finansowego Sądu Rejonowego Katowice-Zachód do ustaleń w zakresie nieprawidłowości przy zawieraniu umów zlecenia i w związku z tym oceny ogólnej wykonania budżetu w 2010 r., Komisja Odwoławcza częściowo uwzględniła co do ustaleń dotyczących nieprawidłowości przy zawieraniu umów, pozostawiając bez zmian ogólną ocenę wykonania budżetu *pozytywna z zastrzeżeniami* biorąc pod uwagę również inne nieprawidłowości, które w złożonych zastrzeżeniach nie były kwestionowane.

W wystąpieniach pokontrolnych NIK sformułowała 47 wniosków w skierowanych do 17 skontrolowanych jednostek. Kierownicy jednostek objętych kontrolą poinformowali o sposobie wykonania 44 wniosków, z których 23 zostało zrealizowanych, a 21 było w trakcie realizacji.

Finansowe rezultaty kontroli

Na finansowe rezultaty kontroli złożyły się nieprawidłowości w kwocie ogółem 277,6 tys. zł, z tego:

- uszczuplenia środków w łącznej kwocie 10,7 tys. zł (w tym 3,8 tys. zł w 2010 r.) polegające na wyksięgowaniu należności od dłużników na podstawie postanowienia sądu o zawieszaniu postępowania wykonawczego, który nie jest tytułem wykonawczym, SO w Kaliszu (str. 15 informacji),
- kwoty wydatkowane z naruszeniem prawa w łącznej kwocie 147,8 tys. zł - dokonanie wydatków z przekroczeniem zakresu upoważnienia do ich dokonania, tj. przed zmianą planu wydatków o ich wysokość: SO w Bydgoszczy i SR w Tucholi (str. 18 informacji),
- kwoty wydatkowane z naruszeniem zasad należytego zarządzania finansami w kwocie 2,5 tys. zł - ponownie zwrócone uczestnikowi licytacji wpłacone przez niego wadium w SR w Gryficach (str. 22 informacji),
- sprawozdawcze skutki nieprawidłowości w łącznej kwocie 116,6 tys. zł, z tego:
 - 93,7 tys. zł, kwota zobowiązań powstałych w 2010 r., a ujętych w ewidencji księgowej 2011 r. SO w Kaliszu, SR w Jeleniej Górze i w Kolbuszowej (str. 8 informacji),
 - 22,9 tys. zł, kwota zobowiązań wymagalnych SR Katowice-Zachód, niewskazana w rocznych sprawozdaniach jednostkowych (str. 8 informacji).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wskazującymi na naruszenie dyscypliny finansów publicznych (szczegółowy opis na str. 18 informacji - SO w Bydgoszczy i SR w Tucholi, str. 13 informacji - SO w Kaliszu, SR w Olecku), NIK skieruje zawiadomienia do właściwego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

5. Załączniki

Załącznik nr 1

Dochody budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2009	2010		5:4 %
		Wykonani e	Ustawa	Wykonani e	
		tys. zł			
1	2	3	4	5	6
	Ogółem część 15 z tego:	2 085 222,5	2 049 296,0	2 099 598,3	102,5
1.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	2 085 222,5	2 049 296,0	2 099 598,3	102,5
1.1.	Rozdział 75502 Jednostki sądownictwa powszechnego	2 085 222,5	2 049 296,0	2 099 598,3	102,5
1.1.1.	§ 0570 Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych	333 130,9	328 689,0	341 977,6	104,0
1.1.2.	§ 0580 Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	3 128,0	120,0	1 086,2	905,2
1.1.3.	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	1 629 768,3	1 619 823,0	1 634 305,0	100,9
1.1.4.	§ 0700 Wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych	29 931,0	27 710,0	24 860,3	89,7
1.1.5.	§ 0750 Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	2 475,3	1 867,0	2 529,8	135,5
1.1.6.	§ 0830 Wpływy z usług	68 204,2	58 011,0	69 339,5	119,5
1.1.7.	§ 0840 Wpływy ze sprzedaży wyrobów	4,7	-	0,4	-
1.1.8.	§ 0870 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	137,5	40,0	160,6	401,5
1.1.9.	§ 0920 Pozostałe odsetki	2 771,2	1 283,0	4 348,0	338,9
1.1.10.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	15 665,5	11 753,0	20 958,7	178,3
1.1.11.	§ 2380 Wpływy do budżetu części zysku gospodarstwa pomocniczego	4,4	-	1,0	-
1.1.12.	§ 2400 Wpływy do budżetu nadwyżki dochodów własnych lub środków obrotowych	1,5	-	31,2	-

Załącznik nr 2

Wydatki budżetowe

L.p.	Wyszczególnienie	2009		2010		6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonanie		
		tys. zł					
1	2	3	4	5	6	7	8
	Ogółem część 15, z tego:	5 350 416,6	5 759 365,0	5 752 604,7	5 742 942,1	99,7	99,8
1.	Dział 753 Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	154 967,9	176 011,0	168 422,8	165 980,7	94,3	98,6
1.1.	Rozdział 75312 Uposażenia sędziów w stanie spoczynku oraz uposażenia rodzinne, z tego:	154 967,9	176 011,0	168 422,8	165 980,7	94,3	98,6
1.1.1.	§ 3110 Świadczenia społeczne	154 967,9	176 011,0	168 422,8	165 980,7	94,3	98,6
2.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	5 161 656,9	5 546 445,0	5 546 664,7	5 540 294,3	99,9	99,9
2.1.	Rozdział 75502 Jednostki sądownictwa powszechnego, z tego:	5 105 583,8	5 474 294,0	5 502 644,9	5 498 199,2	100,4	99,9
2.1.01.	§ 3020 Wydatki osobowe niezliczone do wynagrodzeń	3 629,5	5 411,0	4 919,5	4 895,1	90,5	99,5
2.1.02.	§ 3030 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	183 658,3	202 379,0	184 458,4	184 305,2	91,1	99,9
2.1.03.	§ 3050 Zasądzone renty	31,6	35,0	28,2	28,1	80,2	99,4
2.1.04.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	1 818 846,0	1 899 612,0	1 870 265,3	1 869 720,3	98,4	100,0
2.1.05.	§ 4030 Wynagrodzenia osobowe sędziów i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów	1 044 773,8	1 148 142,0	1 095 540,6	1 095 195,6	95,4	100,0
2.1.06.	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	194 509,1	242 667,0	222 686,4	222 683,4	91,8	100,0
2.1.07.	§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	311 322,3	321 917,0	311 769,5	311 692,3	96,8	100,0
2.1.08.	§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	47 207,3	50 349,0	43 086,4	43 049,2	85,5	99,9
2.1.09.	§ 4140 Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	26 048,3	-	25 550,9	25 477,7	-	99,7
2.1.10.	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	160 326,0	166 931,0	168 795,6	168 370,4	100,9	99,7
2.1.11.	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	90 825,4	89 644,0	115 370,7	115 165,7	128,5	99,8
2.1.12.	§ 4219 - / -	-	-	56,2	56,2	-	100,0
2.1.13.	§ 4220 Zakup środków żywności	652,8	964,0	697,0	693,5	71,9	99,5
2.1.14.	§ 4230 Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych	27,0	100,0	34,9	32,7	32,7	93,7
2.1.15.	§ 4240 Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	1 503,7	2 080,0	2 061,3	2 028,9	97,5	98,4
2.1.16.	§ 4250 Zakup sprzętu i uzbrojenia	-	-	1,3	1,3	-	100,0
2.1.17.	§ 4260 Zakup energii	79 783,7	89 178,0	88 773,7	88 416,6	99,1	99,6
2.1.18.	§ 4270 Zakup usług remontowych	107 045,7	106 881,0	124 419,9	123 968,5	116,0	99,6
2.1.19.	§ 4279 - / -	-	88,0	91,8	90,5	102,8	98,6
2.1.20.	§ 4280 Zakup usług zdrowotnych	1 609,3	2 245,0	1 882,9	1 861,6	82,9	98,9
2.1.21.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	182 764,8	184 678,0	207 573,6	207 255,3	112,2	99,8
2.1.22.	§ 4340 Zakup usług remontowo-konserwatorskich dotyczących obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych	24 908,3	28 324,0	26 613,5	26 450,5	93,4	99,4
2.1.23.	§ 4350 Zakup usług dostępu do sieci Internet	2 845,0	3 295,0	2 898,2	2 877,4	87,3	99,3
2.1.24.	§ 4360 Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	2 397,7	2 981,0	2 351,2	2 324,5	78,0	98,9
2.1.25.	§ 4370 Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	16 413,9	19 369,0	13 799,3	13 726,0	70,9	99,5
2.1.26.	§ 4380 Zakup usług obejmujących tłumaczenia	17,1	68,0	20,8	20,8	30,5	99,9
2.1.27.	§ 4390 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	182,9	493,0	280,4	279,1	56,6	99,6
2.1.28.	§ 4400 Oplaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	34 685,1	35 881,0	37 106,8	37 099,3	103,4	100,0
2.1.29.	§ 4410 Podróże służbowe krajowe	20 208,3	20 812,0	18 508,7	18 452,6	88,7	99,7
2.1.30.	§ 4420 Podróże służbowe zagraniczne	166,9	329,0	152,4	150,0	45,6	98,4
2.1.31.	§ 4430 Różne opłaty i składki	3 312,4	4 387,0	4 113,5	4 097,4	93,4	99,6

1	2	3	4	5	6	7	8
2.1.32.	§ 4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	53 066,1	56 275,0	56 308,4	56 290,3	100,0	100,0
2.1.33.	§ 4450 Udzielone pożyczki na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów i prokuratorów	32 207,7	57 909,0	38 247,0	38 247,0	66,0	100,0
2.1.34.	§ 4480 Podatek od nieruchomości	6 448,2	7 736,0	6 892,5	6 886,3	89,0	99,9
2.1.35.	§ 4490 Pozostałe podatki na rzecz budżetu państwa	0,8	1,0	0,8	0,8	80,0	100,0
2.1.36.	§ 4500 Pozostałe podatki na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	2,5	2,0	-	-	-	-
2.1.37.	§ 4510 Oplaty na rzecz budżetu państwa	780,5	985,0	778,3	776,9	78,9	99,8
2.1.38.	§ 4520 Oplaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	416,0	515,0	389,8	387,1	75,2	99,3
2.1.39.	§ 4530 Podatek od towarów i usług (VAT)	101,8	82,0	66,0	66,0	80,4	100,0
2.1.40.	§ 4580 Pozostałe odsetki	155,5	-	118,8	118,8	-	100,0
2.1.41.	§ 4590 Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych	286,2	33,0	529,1	529,1	1 603,3	100,0
2.1.42.	§ 4600 Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	52,9	-	-	-	-	-
2.1.43.	§ 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	328 398,1	314 779,0	355 483,1	354 690,0	112,7	99,8
2.1.44.	§ 4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	7 649,1	12 253,0	9 246,6	9 223,1	75,3	99,7
2.1.45.	§ 4740 Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	9 419,8	12 108,0	10 465,3	10 422,4	86,1	99,6
2.1.46.	§ 4750 Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	35 601,3	33 613,0	46 096,8	46 068,8	137,1	99,9
2.1.47.	§ 6050 Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	228 819,7	276 735,0	338 313,5	338 307,1	122,2	100,0
2.1.48.	§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	42 475,1	72 028,0	65 799,7	65 720,0	91,2	99,9
2.2.	Rozdział 75595 Pozostała działalność, z tego:	56 073,1	72 151,0	44 019,8	42 095,0	58,3	95,6
2.2.1.	§ 4590 Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych	56 044,1	72 151,0	4 926,3	42 001,5	58,2	95,6
2.2.2.	§ 4600 Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	29,1	-	93,5	93,5	-	100,0
3.	Dział 801 Oświata i wychowanie	33 791,7	36 909,0	37 517,2	36 667,1	99,3	97,7
3.1.	Rozdział 80144 Inne formy kształcenia osobno niewymienione, z tego:	33 791,7	36 909,0	37 517,2	36 667,1	99,3	97,7
3.1.01.	§ 3020 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	23,7	83,0	74,5	42,2	50,8	56,6
3.1.02.	§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	25 694,1	27 732,0	28 318,3	27 891,7	100,6	98,5
3.1.03.	§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	1 799,7	2 159,0	2 057,4	2 018,4	93,5	98,1
3.1.04.	§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	4 086,7	4 495,0	4 575,4	4 410,6	98,1	96,4
3.1.05.	§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	594,9	726,0	652,6	515,9	71,1	79,1
3.1.06.	§ 4170 Wynagrodzenia bezosobowe	-	-	8,5	7,0	-	82,4
3.1.07.	§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	-	-	29,2	29,2	-	100,0
3.1.08.	§ 4240 Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	-	-	8,0	8,0	-	99,4
3.1.09.	§ 4300 Zakup usług pozostałych	0,1	-	1,0	-	-	-
3.1.10.	§ 4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 388,9	1 437,0	1 475,5	1 461,2	101,7	99,0
3.1.11.	§ 4580 Pozostałe odsetki	0,2	-	-	-	-	-
3.1.12.	§ 4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	203,4	277,0	316,9	283,0	102,2	89,3

Załącznik nr 3

Zatrudnienie i wynagrodzenia

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2009			Wykonanie 2010			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70*	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70*	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
		osób	tys. zł	zł	Osób	tys. zł	Zł	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Część 15 ogółem, z tego:	50 332	3 060 555,6	5 067	50 452	3 213 394,3	5 308	104,8
	- osoby nie objęte mnożnik. Syst. Wyn., w tym referendarze i asystenci	34 545	1 563 591,6	3 772	34 888	1 629 182,7	3 891	103,2
	- sędziowie	9 596	1 069 482,2	9 288	9 861	1 169 733,0	9 885	106,4
	- sędziwi kuratorzy zawodowi	5 046	366 116,8	6 046	5 048	378 916,0	6 255	103,5
	- asesorzy i aplikanci	647	34 088,7	4 391	154	5 665,5	3 066	69,8
	- nauczyciele	498	27 276,3	4 564	501	29 897,1	4 973	109,0
1.1.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości	49 834	3 033 279,3	5 072	49 951	3 183 497,2	5 303	104,6
1.1.1.	Rozdział 75002 Jednostki sądownictwa powszechnego	49 834	3 033 279,3	5 072	49 951	3 183 497,2	5 303	104,6
	- osoby nie objęte mnożnik. Syst. Wyn., w tym referendarze i asystenci	34 545	1 563 591,6	3 772	34 888	1 629 182,7	3 891	103,2
	- sędziowie	9 596	1 069 482,2	9 288	9 861	1 169 733,0	9 885	106,4
	- sędziwi kuratorzy zawodowi	5 046	366 116,8	6 046	5 048	378 916,0	6 255	103,5
	- asesorzy i aplikanci	647	34 088,7	4 391	154	5 665,5	3 066	69,8
1.2.	Dział 801 Oświata i wychowanie	498	27 276,3	4 564	501	29 897,1	4 973	109,0
1.2.1.	Rozdział 80114 Inne formy kształcenia osobno niewymienione	498	27 276,3	4 564	501	29 897,1	4 973	109,0
	- nauczyciele	498	27 276,3	4 564	501	29 897,1	4 973	109,0

* §§ 401, 403, 404

Załącznik nr 4

Wydatki budżetu środków europejskich

L.p.	Wyszczególnienie	2010			6:4	6:5
		Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonanie		
		tys. zł			%%	
1	2	4	5	6	7	8
	Część 15, z tego:	498,0	838,0	831,3	166,2	99,2
1.	Dział 755 Wymiar sprawiedliwości, z tego:	498,0	838,0	831,3	166,2	99,2
1.1.	Program Operacyjny Kapitał Ludzki, z tego:	498,0	838,0	831,3	166,2	99,2
1.1.1.	Rozdział 75502 Jednostki sądownictwa powszechnego, z tego:	498,0	838,0	831,3	166,2	99,2
1.1.1.1.	§ 4217 Zakup materiałów i wyposażenia	-	318,5	318,5	-	100,0
1.1.1.2.	§ 4277 Zakup usług remontowych	498,0	519,5	512,8	103,0	98,7

Załącznik nr 5

Kalkulacja oceny końcowej części 15/00 Sądy powszechne

Oceny wykonania budżetu części 15/00 Sądy powszechne dokonano stosując kryteria⁴³ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2010 roku.

Dochody : 2 099 598,3 tys. zł

Wydatki (wydatki budżetu krajowego + wydatki budżetu środków europejskich):
5 743 873,4 tys. zł

Łączna kwota G : 7 843 381,7 tys. zł

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G$ (0,7323)

Waga dochodów w łącznej kwocie $Wd = D : G$ (0,2677)

Nieprawidłowości w dochodach: wyksięgowanie należności dłużnika w kwocie 3,8 tys. zł (0,0002% dochodów ogółem) w SO w Kaliszu na podstawie postanowienia sądu o zawieszeniu postępowania wykonawczego, który nie jest tytułem wykonawczym.

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (5)

Nieprawidłowości w wydatkach: 266,9 tys. zł (0,005% wydatków ogółem), z tego:

- kwoty wydatkowane z naruszeniem prawa 147,8 tys. zł,
- kwoty wydatkowane z naruszeniem należytych zasad zarządzania finansami 2,5 tys. zł,
- sprawozdawcze skutki nieprawidłowości w łącznej kwocie 116,6 tys. zł.

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna (5)

Powyższa ocena została obniżona o jeden punkt (do 4) z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości w systemie księgowości i kontroli finansowej w 15 na 18 skontrolowanych w tym zakresie sądów, tj. 83,3% jednostek oraz niepełne przeprowadzenie inwentaryzacji w SO w Kaliszu, SR dla Krakowa-Śródmieścia i SR w Kolbuszowej.

Wynik końcowy Wk: $4 \times 0,7323 + 5 \times 0,2677 = 4,2677$, tj. ocena **pozytywna**

⁴³ <http://www.nik.gov.pl/kontrolle/standardy-kontroli-nik/>

Załącznik nr 6

Wykaz skontrolowanych podmiotów, osób zajmujących kierownicze stanowiska odpowiedzialnych za kontrolowaną działalność, ocen kontrolowanej działalności oraz jednostek organizacyjnych NIK, które przeprowadziły kontrolę

Lp.	Nazwa jednostki objętej kontrolą	Pełniona funkcja	Imię i nazwisko	Ocena kontrolowanej działalności	Jednostka organizacyjna NIK, która przeprowadziła kontrolę
1	2	3	4	5	6
Cześć 15/01 – Ministerstwo Sprawiedliwości					
1	Ministerstwo Sprawiedliwości	Minister Sprawiedliwości	Krzysztof Kwiatkowski	Pozytywna	Departament Administracji Publicznej
Cześć 15/02 – apelacja warszawska					
2	Sąd Apelacyjny w Warszawie	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Krystyna Karolus-Franczyk Artur Jeremin	Pozytywna z zastrzeżeniami	Delegatura NIK w Warszawie
3	Sąd Okręgowy w Płocku	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Małgorzata Michalska Alina Trembińska	Pozytywna z zastrzeżeniami	
4	Sąd Rejonowy w Ciechanowie	Prezes Sądu Kierownik Finansowy Sądu	Robert Czarnecki Marta Kierrzkowska	Pozytywna z zastrzeżeniami	
Cześć 15/03 – apelacja katowicka					
5	Sąd Apelacyjny w Katowicach	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Roman Sugier Ryszard Kurnik	Pozytywna	Delegatura NIK w Katowicach
6	Sąd Okręgowy w Częstochowie	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Robert Grygiel Mariola Męcik	Pozytywna	
7	Sąd Rejonowy Katowice-Zachód w Katowicach	Prezes Sądu Kierownik Finansowy Sądu	Krzysztof Hejosz Jolanta Jurczyńska	Pozytywna z zastrzeżeniami	
Cześć 15/04 – apelacja gdańska					
8	Sąd Apelacyjny w Gdańsku	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Kazimierz Klugiewicz Marian Pieczewski	Pozytywna	Delegatura NIK w Gdańsku
9	Sąd Okręgowy w Bydgoszczy	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Danuta Flinik Henryk Tucholski	Pozytywna z zastrzeżeniami	Delegatura NIK w Bydgoszczy
10	Sąd Rejonowy w Gdyni	Prezes Sądu Kierownik Finansowy Sądu	Piotr Matuszewski Lestaw Kwietniewski	Pozytywna	Delegatura NIK w Gdańsku
11	Sąd Rejonowy w Tucholi	Prezes Sądu	Joanna Wojciechowska	Pozytywna z zastrzeżeniami	Delegatura NIK w Bydgoszczy
Cześć 15/05 – apelacja poznańska					
12	Sąd Apelacyjny w Poznaniu	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Roman Stachowiak Małgorzata Mrówczyńska	Pozytywna	Delegatura NIK w Poznaniu

Cześć 15/06 - apelacja krakowska					
13	Sąd Apelacyjny w Krakowie	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Andrzej Struzik Andrzej Pęcał	Pozytywna	Delegatura NIK w Krakowie
14	Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie	Prezes Sądu	Aneta Mansfeld	Pozytywna	
15	Sąd Rejonowy w Ostrowcu Świętokrzyskim	Prezes Sądu	Ewa Pachocka	Pozytywna z zastrzeżeniami	Delegatura NIK w Kielcach
Cześć 15/07 - apelacja wrocławska					
16	Sąd Apelacyjny we Wrocławiu	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Andrzej Niedużak Roman Purgał	Pozytywna	Delegatura NIK we Wrocławiu
17	Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieście we Wrocławiu	Prezes Sądu	Robert Kuczyński	Pozytywna z zastrzeżeniami	
18	Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze	Prezes Sądu Kierownik Finansowy Sądu	Ryszard Sułtanowski Katarzyna Michalska-Bochynek	Pozytywna z zastrzeżeniami	
Cześć 15/08 - apelacja łódzka					
19	Sąd Apelacyjny w Łodzi	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Michał Kłos Michał Markiewicz	Pozytywna	Delegatura NIK w Łodzi
20	Sąd Okręgowy w Łodzi	Prezes Sądu Dyrektor	Sławomir Wlazło Zbigniew Chablewski	Pozytywna	
21	Sąd Okręgowy w Kaliszu	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Krzysztof Ratajczyk Jan Lewiński	Pozytywna z zastrzeżeniami	Delegatura NIK w Poznaniu
Cześć 15/09 - apelacja rzeszowska					
22	Sąd Apelacyjny w Rzeszowie	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Zbigniew Śniński Elżbieta Pepiak	Pozytywna	Delegatura NIK w Rzeszowie
23	Sąd Rejonowy w Rzeszowie	Prezes Sądu Kierownik Finansowy Sądu	Paweł Janda Teresa Trzeciak	Pozytywna	
24	Sąd Rejonowy w Kolbuszowej	Prezes Sądu	Katarzyna Sitek	Pozytywna z zastrzeżeniami	
Cześć 15/10 - apelacja białostocka					
25	Sąd Apelacyjny w Białymstoku	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Bogusław Dobrowolski Zofia Kukła	Pozytywna	Delegatura NIK w Białymstoku
26	Sąd Rejonowy w Olecku	Prezes Sądu	Elżbieta Cembrowicz	Pozytywna	Delegatura NIK w Olsztynie
Cześć 15/11 - apelacja lubelska					
27	Sąd Apelacyjny w Lublinie	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Marek Wolski Wojciech Muszyński	Pozytywna z zastrzeżeniami	Delegatura NIK w Lublinie
28	Sąd Rejonowy w Janowie Lubelskim	Prezes Sądu	Teresa Wilińska	Pozytywna	
Cześć 15/12 - apelacja szczecińska					
29	Sąd Apelacyjny w Szczecinie	Prezes Sądu Dyrektor Sądu	Ryszard Iwankiewicz Roman Bilski	Pozytywna	Delegatura NIK w Szczecinie
30	Sąd Rejonowy w Gryficach	Prezes Sądu Kierownik Finansowy Sądu	Teresa Urbańska Agnieszka Murawka	Pozytywna z zastrzeżeniami	

Załącznik nr 7**Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli**

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
6. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Sejmowa Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka
8. Sejmowa Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
9. Minister Finansów
10. Minister Sprawiedliwości
11. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego
12. Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego

